

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Karla Černína, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **GRUBER Logistics s.r.o.**, IČ: 63674947
sídlem Mrazírny 70, Mochov
zastoupená advokátem JUDr. Borisem Vacou
sídlem Dlouhá 705/16, Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 449/3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2022, č. j. JMK 180180/2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. V projednávané věci je předmětem sporu, zda jednání žalobkyně naplnilo materiální znak přestupku (společenská škodlivost) a zda má závěr o spáchání přestupku dostatečný podklad v provedeném dokazování.

2. Příkazem Městského úřadu Židlochovice ze dne 29. 11. 2021, č. j. MZi-700091/2021-4 (dále jen „příkaz“) byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání přestupku dle § 42b odst. 1 písm. u) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 609/2020 Sb. (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), jelikož jako provozovatelka vozidla nebo jízdní soupravy provozovala vozidlo nebo jízdní soupravu, u nichž bylo kontrolním vážením zjištěno nedodržení hodnot nebo podmínek stanovených zákonem o silničním provozu. Žalobkyně porušila povinnost plynoucí z § 5 odst. 2 písm. k) vyhlášky č. 209/2018 Sb., o hmotnostech, rozměrech a spojitelnosti vozidel tím, že dne 16. 11. 2021 v 5:50 hod. na pozemní komunikaci dálnice D2, kilometr 8,3 ve směru jízdy na Brno, provozovala motorové vozidlo kategorie N3, tovární značky MAN, registrační značky X a přípojně nemotorové vozidlo (dále jen „vozidlo“), přičemž vysokorychlostním kontrolním vážením bylo zjištěno překročení maximální povolené hmotnosti pro jízdní soupravu. U provozovaného vozidla byla naměřena hmotnost 59 621 kg.
3. V odporu proti shora uvedenému příkazu žalobkyně poukázala na rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 9. 11. 2021, č. j. 73991, kterým jí bylo povoleno zvláštní užívání pozemních komunikací pro přepravu zvláště těžkých nebo rozměrných předmětů a užívání vozidel až do celkové hmotnosti 56 400 kg (dále jen „povolení“).
4. Na základě podaného odporu Městský úřad Židlochovice příkaz zrušil a následně vydal rozhodnutí ze dne 27. 1. 2022, č. j. MZi-700091/2021-9 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Žalobkyni uznal vinnou ze spáchání přestupku dle § 42b odst. 1 písm. b) zákona o pozemních komunikacích, jehož se dopustila porušením § 25 odst. 6 písm. a) zákona o pozemních komunikacích, jelikož při provozování vozidla nedodržela podmínky stanovené v povolení. Po odečtení relativní chyby měření 5 % bylo zjištěno přetížení jízdní soupravy o 239 kg, neboť okamžitá hmotnost činila 56 639 kg místo v povolení stanovené hmotnosti 56 400 kg. Za výše uvedené jednání byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 20 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
5. Žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 12. 2022, č. j. JMK 180180/2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil prvostupňové rozhodnutí.
6. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.

Žaloba

7. Žalobkyně namítá, že se žalovaný nesprávně vypořádal s otázkou naplnění materiální stránky přestupku a nezabýval se tím, zda v daném případě naměřené přetížení vozidla, které (po odečtení chyby měření 5 %) činilo pouhých 239 kg (tj. 0,4 % povolené hmotnosti), mohlo mít vliv na bezpečnost silničního provozu a stav pozemní komunikace. Ne každé přetížení vozidla, resp. nedodržení podmínek stanovených v povolení Ministerstva dopravy, musí nutně vést ke škodlivým následkům.
8. Žalobkyně dále pochybuje o správnosti vysokorychlostního kontrolního vážení. Videozáznam z předmětného vysokorychlostního kontrolního vážení zaznamenaný na DVD nosiči obsahuje pouze záběr projíždějícího nákladního vozidla pořízený čelně k vozidlu. Z tohoto záznamu nelze určit, zda řidič nemohl v rozhodném okamžiku akcelarovat, brzdit či překonávat nerovnost vozovky. Taková skutečnost, vzhledem k souvisejícím fyzikálním vlastnostem pohybující se masы tvořené jízdní soupravou, ovlivňuje

výsledky měření. Právě s ohledem na naměřené překročení hmotnosti o pouhých 0,4 % celkové hmotnosti je vysoce pravděpodobné, že k takové odchylce v měření mohlo dojít nepřesností či chybou ve vysokorychlostním kontrolním vážení. Správní orgány dle žalobkyně nezjistily stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, nezohlednily případné znečištění vozovky, které mohlo mít na správnost měření vliv. Správní orgány musí prokázat vinu, obviněný se naopak nemusí prokazovat svoji nevinu.

9. Konečně, doklad o výsledku vysokorychlostního kontrolního vážení ze dne 29. 11. 2021 neobsahuje podle žalobkyně veškeré náležitosti dle § 51c odst. 3 vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích (vzor v příloze č. 10, bod 2). Doklad neobsahuje údaj o největší povolené hmotnosti na nápravu a skupinu náprav vozidla vyplývající ze zvláštního právního předpisu [§ 51c odst. 3 písm. c)], výsledek měření okamžité hmotnosti [§ 51c odst. 3 písm. d)] a rovněž zjištěné překročení největší povolené hmotnosti po odečtení relativní chyby měření stanovené na základě zvláštního právního předpisu [§ 51c odst. 3 písm. d)]. Městský úřad Židlochovice i žalovaný tak opřely svá rozhodnutí o vadný důkaz.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí, na které v podrobnostech odkázal. Je přesvědčen, že Městský úřad Židlochovice zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Shromáždil důkazy, které prokazují vinu žalobkyně. K nenaplnění materiální stránky přestupku uvedl, že žalobkyně nedodržela podmínky stanovené povolením, které samo o sobě představuje výjimku ze zákonodárcem stanovené bezpečné hranice hmotnosti vozidla 48 000 kg. Dle žalovaného je nutné na celou věc pohlížet komplexněji s přihlédnutím k celkové hmotnosti vozidla. Překročení hmotnosti o 239 kg není zanedbatelné a nejde o hraniční přetížení. Společenskou škodlivost přestupku představuje ohrožení pozemní komunikace jako takové, tak i dopravního provozu na ní, čehož se žalovaná přetížením vozidla i nad povolenou výjimku, dopustila.
11. Účelem odchylky měření ve výši 5 % je vyloučit vliv případných nepřesností měření zahrnující např. i akceleraci či brzdění. Překročení hmotnosti o 0,4 % celkové hmotnosti již v sobě ovšem zahrnuje odečtení odchylky. Reálné přetížení se pravděpodobně blíží skutečně naměřené hodnotě 3 221 kg spíše než hodnotě 239 kg.
12. S námitkou týkající se nečistot na vozovce se žalovaný vypořádal. Z obrazového materiálu založeného ve spise bylo zjištěno, že správnému měření nebránily žádné nečistoty vozovky. Pokud žalobkyně s tímto zjištěním nesouhlasila, bylo prokázání opaku na ní.
13. Námitku týkající se vady dokladu o výsledku vysokorychlostního kontrolního vážení žalobkyně v odvolacím řízení nevznesla. Žalovaný má však za to, že je způsobilý zjištěné skutečnosti prokázat. I v případě, že by doklad o výsledku vysokorychlostního kontrolního vážení nebyl formálně bezchybný, nejedná se o vady, které by ho činily nepoužitelným a nezpůsobilým dokázat skutkový stav věci.

Podmínky řízení a rozsah soudního přezkumu

14. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde o žalobu věcně projednatelnou.

15. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by měl přihlídnout i bez námitky, soud neshledal.
16. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání za splnění zákonných podmínek podle § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ani žalovaný se k výzvě soudu, zda trvají na nařízení jednání, nevyjádřily. Soud má proto za to, že s projednáním a rozhodnutím věci bez jednání souhlasí.
17. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Posouzení věci

18. V daném případě není sporu o tom, že maximální zákonem připuštěná hmotnost dané jízdní soupravy činila 48,00 t [§ 5 odst. 2 písm. k) vyhlášky č. 209/2018 Sb.]. Užívání pozemních komunikací jízdní soupravou, která nepřesahuje uvedenou hmotnost, představuje obecný způsob užívání pozemní komunikace, který je legální a nevyžaduje žádné zvláštní povolení. V případě, že jízdní souprava tuto hmotnostní hranici překročí, jde již o zvláštní užívání pozemních komunikací, které vyžaduje povolení silničního správního orgánu. V tomto případě bylo konkrétně žalobkyni vydáno povolení, které ji opravňovalo k zvláštnímu užívání pozemních komunikací jízdní soupravou o hmotnosti do 56 400 kg, o čemž rovněž není sporu.
19. Žalobkyně však rozporovala správnost výsledku vysokorychlostního vážení. Překročení povolení hmotnosti jízdní soupravy podle jejího názoru nebylo řádně prokázáno. Výsledek vážení mohl být podle jejího názoru zkreslený nečistotami na vozovce, případným zrychlením či brzděním vozidla. Dále také namítla, že doklad o výsledku vysokorychlostního vážení neobsahuje všechny stanovené náležitosti, a je tedy nepoužitelný.
20. Podle § 38d zákona o pozemních komunikacích *je řidič vozidla povinen vždy podrobit vozidlo vysokorychlostnímu kontrolnímu vážení, které je prováděno na trase vozidla, bez ohledu na to, je-li řidič obeznámen s místem, kde dochází k vysokorychlostnímu vážení* (odst. 1). *Zjistí-li se při vysokorychlostním kontrolním vážení překročení hodnot stanovených zvláštním právním předpisem, vystaví vlastník pozemní komunikace nebo kraj, zajišťuje-li vážení podle § 38a odst. 4 písm. a), nebo jimi pověřená osoba zajišťující vysokorychlostní kontrolní vážení vážní lístek, který doručí obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu bylo vysokorychlostní kontrolní vážení provedeno* (odst. 2).
21. Soud v této souvislosti uvádí, že v případě vysokorychlostního kontrolního vážení, je-li měření provedeno patřičným úředně schváleným přístrojem, dostatečně zdokumentováno (typicky fotodokumentací či obrazovým záznamem z měřicího zařízení, jenž poskytne dostatečně zřetelnou a komplexní informaci o průběhu měření), a provedeno za okolností nevzbuzujících pochybnosti o jeho správnosti, zejména pokud není rozumného a přiměřeně pravděpodobného důvodu pro obavu z nějaké chyby měření, lze takový důkaz zásadně považovat za dostatečný k prokázání toho, že došlo ke spáchání správního deliktu. Nositelem stěžejní hodnoty je v takových případech údaj z certifikovaného a řádně ověřeného měřicího zařízení. Podle ustálené judikatury správních soudů lze vážní lístek

obecně považovat za dostatečný důkaz pro závěr, že došlo ke spáchání přestupku (viz např. rozsudek NSS ze dne 24. 3. 2021, č. j. 2 As 299/2019-30).

22. V posuzovaném případě bylo vysokorychlostní kontrolní vážení provedeno prostřednictvím měřidla výrobce SPEL a.s., zařízení SPELWIM , SX-20-022. Součástí správního spisu je potvrzení o ověření stanoveného měřidla ze dne 12. 11. 2021, vydané Českým metrologickým institutem, dle kterého bylo dne 5. 11. 2021 (tj. pouhých 11 dní před spácháním přestupku) provedeno ověření předmětného měřidla pro vysokorychlostní kontrolní vážení, přičemž doba platnosti tohoto ověření je vyhláškou č. 345/2002 Sb., stanovena na jeden rok. Ve výroku o výsledku provedeného ověření bylo konstatováno, že „*měřidlo má požadované metrologické vlastnosti a v souladu s § 9 odst. 2 zákona č. 505/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a § 6 vyhlášky č. 262/2000 Sb., v platném znění, bylo opatřeno úředními značkami*“. V souladu s vyhláškou č. 345/2002 Sb. byla při vysokorychlostním kontrolním vážení silničních vozidel za pohybu v posuzované věci aplikována tolerance (relevantní chyba měření) 5 % pro hmotnost vozidla.
23. Z principu samotného vážení je zřejmé, že jediným dokladem o porušení právního předpisu bude často doklad o provedeném vysokorychlostním vážení. Oproti názoru žalobkyně má soud za to, že doklad o výsledku vysokorychlostního kontrolního vážení vozidla č. 13310601 ze dne 29. 11. 2021, sp. zn. MZi-700091/2021 (dále jen „vážní lístek“), je dostatečným podkladem pro závěr o spáchání přestupku. Vážní lístek obsahuje náležitosti dle § 51c a § 51d vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění účinném do 31. 3. 2022.
24. Je z něho zřejmé, že dne 16. 11. 2021 v 05:50 hod. na pozemní komunikaci dálnice D2, kilometr 8,3 ve směru jízdy na Brno [odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 104/1997 Sb., v pozdějším znění přesunuto do odst. 3 stejně jako dále uvedená písm. odst. 1 - pozn. soudu], Ředitelství silnic a dálnic ČR provedlo [odst. 1 písm. i)] vysokorychlostní kontrolní vážení vozidla provozovatele Universal Transport Praha s.r.o. (dřívější firma žalobkyně – poznámka soudu) [odst. 1 písm. h)] na váze uvedeného výrobce a typu, včetně výrobního čísla a data platnosti ověření měřidla [odst. 1 písm. b)]. Největší povolená hmotnost vozidla 48 000 kg [odst. 1 písm. c)], byla po odečtení relativní chyby měření ve výši 5 % překročena o 8 639 kg [odst. 1 písm. e)], jelikož u vozidla státní poznávací značky X, tovární značky a typu MAN, 30X, rozlišovací značky státu CZ [odst. 1 písm. f)], byla naměřena hmotnost 56 639 kg [odst. 1 písm. d)]. Vážní lístek byl doplněn fotografiemi vozidla [odst. 1 písm. g)] a identifikací osoby, která doklad vydala [odst. 1 písm. j)]. Vážní lístek obsahuje uvedené údaje i u přípojného vozidla reg. zn. OSU1128 s tabulkou hmotností a jejich překročení.
25. Skutečnost, že vážní lístek přesně nekopíruje vzor uvedený v příloze č. 10 vyhlášky č. 104/1997 Sb. nezakládá jeho nepoužitelnost. Vzor představuje **modelový příklad**, který má sloužit jako **pomůcka** pro jednotné, přehledné nebo efektivní zpracování určitého dokumentu. Jeho účelem není vynucovat absolutní shodu, ale **usnadnit práci a zajistit konzistenci**, kde je to vhodné. Má **doporučující charakter** a jeho nedodržení **není porušením pravidel**, pokud je zachován účel a obsah dokumentu.
26. Vážní lístek byl doplněn fotografiemi vozidla, na kterých lze vozidlo identifikovat (fotografie přední, boční i zadní části vozidla, včetně registračních značek). Dále byl o vysokorychlostním vážení pořízen záznam na DVD nosiči (MZi-700091/2021, 16. 11. 2021-05:50hod), který obsahuje průjezd vozidla. Ze záznamu je patrná jak naměřená hmotnost, tak samotný průběh měření (čas, rychlost, místo). Ze záznamu je i vzhledem k ostatním

projíždějícím vozidlům (před vozidlem i za vozidlem) zřejmé, že plynulý silniční provoz nebyl narušen výrazným brzděním či akcelerací vozidla, které by překračovalo rámeček odchylky v měření 5 %. Vozidlo plynule projelo měřeným úsekem. Dodaný kamerový záznam je průkazný.

27. Z fotografií ani z kamerového záznamu není zřejmé jakékoliv znečištění vozovky, a tedy důvod pro zohlednění této skutečnosti. Správní orgán sice musí prokázat vinu obviněného a zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nicméně nemusí dokazovat opak jakéhokoliv tvrzení obviněného. Primárně je důkazní břemeno na správním orgánu, pokud je však tvrzením obviněného z přestupku některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal. Je tedy chybný názor žalobkyně, pokud se domnívá, že nemusí prokazovat jí tvrzené nedostatky měření (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013-35). Z obsahu správního spisu žádné znečištění vozovky neplyne, přičemž žalobkyně nepředložila žádná relevantní tvrzení týkající se jakéhokoliv znečištění vozovky, která by mohla být způsobila závěr o přesnosti měření ovlivnit.
28. Dle soudu vážní lístek, včetně fotografií a záznamu na DVD nezavdává nejmenší pochybnost o výsledku vysokorychlostního kontrolního vážení a je z něj zřejmé, že došlo k překročení hmotnostních limitů. Soud se přitom zcela ztotožňuje se závěry správních orgánů v tom smyslu, že vysokorychlostní kontrolní vážení je technickým úkonem, kdy nositelem stěžejní hodnoty je v tomto případě údaj osvědčeného (certifikovaného) měřicího zařízení. Tímto způsobem zjištěné skutečnosti představují objektivní důkaz o hmotnosti váženého vozidla v konkrétní okamžik, přesně zaznamenaný na fotografiích a videozáznamu z místa vysokorychlostního kontrolního vážení.
29. Lze tedy shrnout, že podklady, které správní orgány použily ke zjištění skutkového stavu a k prokázání viny žalobkyně, plně postačovaly k závěru o tom, že jízdní souprava provozovaná žalobkyní (vč. nákladu) překročila povolenou hmotnost 56 400 kg o minimálně 239 kg. Došlo tedy k naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku podle § 42b odst. 1 písm. b) zákona o pozemních komunikacích.
30. Soud proto shledal shora popsané námitky nedůvodnými.
31. Žalobkyně dále namítá, že se žalovaný dostatečně nezabýval naplněním materiálního znaku přestupku a setrval na formalistickém hodnocení objektivní stránky přestupku. Její argumentaci lze stručně shrnout tak, že překročení povolené hmotnosti o pouhých 239 kg (cca 0,42 % celkové hmotnosti soupravy) má svědčit o tom, že šlo o jednání, které není společensky škodlivé. Ani s touto argumentací se však soud neztotožňuje.
32. Podle § 25 odst. 1 a 2 zákona o pozemních komunikacích, *k užívání dálnic, silnic a místních komunikací jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které jsou určeny, je třeba povolení příslušného silničního správního úřadu [...]. Silniční správní úřad [...] v rozhodnutí stanoví podmínky zvláštního užívání.*
33. Podle § 42b odst. 1 písm. b) zákona o pozemních komunikacích *se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 25 odst. 1 až 7 užije bez povolení zvláštního užívání dálnici, silnici nebo místní komunikaci jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které jsou určeny, anebo nedodrží podmínky stanovené v povolení zvláštního užívání nebo v opatření obecné povahy podle § 24b.* Dle odst. 6 písm. a) lze za uvedený přestupek uložit pokutu do 500 000 Kč.

34. Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění zákona č. 325/2020 Sb. (dále jen „zákon o přestupcích“) *je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.*
35. Z citovaného ustanovení zákona o přestupcích plyne, že aby určité jednání mohlo být posuzováno jako přestupek, musí být naplněna určitá míra škodlivosti pro společnost. Ve většině případů však již samo naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku bude v běžně se vyskytujících případech znamenat i naplnění znaku materiálního, tedy porušení nebo ohrožení určitého zájmu společnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2006, čj. 1 As 237/2015-31). To platí i v případech, kdy zákon stanoví přesným kvantitativním vymezením hranici toho, kdy je ještě jednání legální a kdy již jde o přestupek. Jedná se o tzv. typovou společenskou škodlivost, kterou vyjádřil zákonodárce již tím, že dané konkrétní jednání označil za přestupek.
36. Stanovení přesné kvantitativní hranice mezi legálním jednáním a přestupkem *a priori* nevylučuje použití korektivu společenské nebezpečnosti, avšak i jeho použití musí respektovat vůli zákonodárce. Správní orgány ani soudy by proto neměly používat tento korektiv jako nástroj k tomu, aby zákonodárcem stanovenou mez jakkoliv posouvaly a upravovaly. K takovému kroku lze přistoupit pouze tehdy, pokud jsou zjištěny konkrétní individuální okolnosti odlišující posuzovaný skutek od typově podobných případů, a to takovým způsobem, že obecná typová škodlivost přestupkového jednání je takovými okolnostmi podstatně snížena.
37. Existence společenské škodlivosti přestupkového jednání je dána v důsledku porušení či ohrožení určitého chráněného zájmu společnosti. A proto pouze za předpokladu přistoupení okolností, které snižují škodlivost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru typickou pro běžně se vyskytující případy přestupků, může správní orgán dospět k závěru, že materiální stránka naplněna nebyla (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2021, čj. 2 As 212/2020-26). „[M]ateriální stránka přestupku by nebyla naplněna, pokud by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost předmětného jednání zásadním způsobem snižovaly. Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména: význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele či míra jeho zavinění“ (cit. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2015, č. j. 7 As 63/2015-29).
38. Pokud jsou tedy dány takové zvláštní okolnosti případu, které škodlivost posuzovaného jednání zásadním způsobem snižují či vylučují, aby toto jednání porušilo či ohrozilo zájem společnosti, k naplnění materiálního znaku přestupku nedojde. V takovém případě se o přestupek nejedná a nelze ho postihovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2012, čj. 5 As 106/2011-77). Okolnosti, jež vylučují porušení nebo ohrožení zájmu společnosti, přitom musí být posuzovány s ohledem na konkrétní okolnosti případu.
39. V nyní projednávané věci ovšem takové specifické okolnosti nenastaly, resp. žalobkyně tvrdila pouze to, že k porušení zákona a ohrožení zákonem chráněných zájmů došlo pouze v nepatrné míře.

40. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že přestupkem může být i takové jednání, které porušuje či ohrožuje zájem společnosti pouze v míře nepatrné (srov. např. usnesení NSS ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, č. 1546/2008 Sb. NSS). Zákon o silničním provozu chrání bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, tj. důležitý společenský zájem. Činí tak mimo jiné tím, že pro bezpečné užívání komunikací stanoví maximální váhové limity vozidel. Jejich překročení představuje naplnění materiálního znaku přestupku, který ovšem zároveň vyjadřuje i nadkritickou míru typové společenské škodlivosti takového jednání.
41. V posuzovaném případě byla žalobkyně oprávněna k překročení zákonných váhových limitů na základě povolení Ministerstva dopravy až do celkové hmotnosti 56 400 kg, a to v období od 10. 11. 2021 do 23. 11. 2021 na stanovené trase. Samo povolení představuje výjimku z obecného užívání pozemních komunikací, které právními předpisy stanoveným způsobem umožňuje individuálně překročit zákonem stanovenou bezpečnou váhovou hranici vozidel. Tato výjimka je podmíněna konkrétními parametry vozidla, trasou, po které se smí pohybovat, časovým omezením a maximálními hodnotami hmotnosti, které nesmí být překročeny. Překročení zákonem stanovených hodnot (v posuzovaném případě o 8 400 kg) musí odpovídat účelu a předmětu povolovaného zvláštního užívání. Porušení těchto podmínek znamená, že vozidlo **neoprávněně zatěžuje infrastrukturu**, která byla dimenzována na jinou zátěž, **zneužívá výjimku**, která mu byla udělena ve veřejném zájmu, zvyšuje riziko ohrožení účastníků silničního provozu. Z těchto důvodů lze v jednání žalobkyně spočívající právě v porušení speciálních podmínek stanovených povolením spatřovat naopak vyšší než běžnou společenskou škodlivost.
42. Pokud tedy žalobkyně provozovala vozidlo, které překročilo povolením stanovený maximální váhový limit o 239 kg, není pochyb o tom, že tímto jednáním porušila a ohrozila uvedený veřejný zájem, a naplnila tak skutkovou podstatu uvedenou v § 42b odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu nejen po formální, ale i materiální stránce. Žalobkyně měla speciální povolení se stanovenými podmínkami, věděla o limitech, které musí splnit, ale přesto je nedodržela. Přestože v relativním ani absolutním vyjádření nejde o výrazné překročení povolené hmotnosti, i tak ale porušuje takové jednání právní rámec výjimek a zvyšuje ohrožení bezpečnosti silničního provozu.
43. Správní orgány konstatovaly a podrobně odůvodnily, že žalobkyně svým jednáním závažně porušila povinnosti provozovatele vozidla a ohrozila zájem společnosti na bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. V důsledku používání pozemních komunikací přetíženými vozidly hrozí zničení nebo poškození pozemních komunikací, tvorba kolejí, praskání mostních konstrukcí, roste riziko dopravních nehod, ohrožení účastníků silničního provozu atd. (viz str. 4 odst. 3, str. 5 odst. 2, str. 8 odst. 4 a 5, str. 9 odst. 1 a 3, str. 10 odst. 1 až 4 prvostupňového rozhodnutí, str. 3 odst. 5, str. 4 napadeného rozhodnutí). Žalovaný se výslovně vypořádal i s námitkou žalobkyně, podle níž bylo překročení povolené hmotnosti o 239 kg natolik nepatrné, že nebyla naplněna materiální stránka přestupku. Správní orgány tedy hodnotily řádně a dostatečným způsobem otázku, zda došlo k naplnění jak formálních, tak i materiálních znaků přestupku a s jejich hodnocením se soud ztotožňuje. Soud se s jejich závěry ztotožňuje, a proto shledal námitku týkající se nedostatečného odůvodnění naplnění materiální stránky přestupku za nedůvodnou.

Závěr a náklady řízení

44. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
45. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému, jakožto orgánu pověřeného rozhodováním o povinnostech v oblasti veřejné správy, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. listopadu 2025

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu